

Hoe gaan raden van andere 100.000+ gemeenten om met hun rol bij programma's onder de Omgevingswet?

Gemeente	Rol raad
Zaandam	De programma's die onder de omgevingswet vallen is nu vooral nog een kwestie van maatwerk en stelt de griffie behandeltrajecten voor op die besproken worden in de agendacommissie.
Eindhoven	In principe worden programma's vastgesteld door het college en wordt de raad met een raadsinformatiebrief geïnformeerd. Maar bij gebiedskaders is een andere werkwijze afgesproken. Bij gebiedskaders komt het conceptprogramma voor wensen en bedenkingen naar de raad, alvorens het ter inzage wordt gelegd en het college een besluit neemt.
Zwolle	De raad wordt in de gelegenheid gesteld eventuele wensen en bedenkingen kenbaar te maken. Pas daarna neemt het college een definitief besluit.
Tilburg	Er zijn momenteel twee soorten omgevingsprogramma's in ontwikkeling: een gebiedsgericht omgevingsprogramma en een thematisch omgevingsprogramma. Het college stelt een omgevingsprogramma vast. De verschillende belanghebbenden kunnen daar zienswijzen op indienen. Daarna is het aan de gemeenteraad om wensen en bedenkingen mee te geven. Vervolgens stelt het college het definitieve omgevingsprogramma vast.
Deventer	Op dit moment is het college bevoegd tot het vaststellen van omgevingsprogramma's. De raads werkgroep omgevingswet is nu in gesprek met de portefeuillehouder en de ambtelijke organisatie over o.a. de omgevingsprogramma's en wil concrete afspraken maken op welke wijze de raad betrokken wordt.
Delft	In Delft is het eerste programma wat eraan komt het Programma Geluid. Hierover is de raad de afgelopen jaren periodiek bijgepraat in een werkgroep, waarin de raad technisch onderwerpen kan bespreken met de organisatie. De raad is uitgenodigd om dit onderwerp ook voor een commissie te agenderen en zodoende zaken mee te geven aan het college.
Haarlem	De raad wordt betrokken met een zware voorhangprocedure (middels het kenbaar maken van evt. wensen en bedenkingen), waarin gevraagd wordt in te stemmen met het voornemen van het college om een programma vast te stellen. Dit wordt voortsnog de standaard werkwijze bij vaststelling van alle programma's.
Zoetermeer	In Zoetermeer zijn er nu twee programma's bezig als omgevingsprogramma of themaprogramma. Daarbij is door het college een verschillende route gekozen voor het betrekken van de raad. Bij het programma Woningbouw als Aanjager (een themaprogramma) is de raad ruim van te voren betrokken geweest en wordt de raad ook uitgenodigd om mee te praten over het stuk wat door het college ter inzage wordt gelegd. Daarna is het aan de raad om het definitieve programma, na inzage, vast te stellen. Bij het programma omtrent Entree (een stadsdeel dat opnieuw wordt ontwikkeld) heeft de raad een planuitwerkingskader vastgesteld. Nadat het plan gereed is en al ter inzage heeft gelegen wordt door het college een definitief programma vastgesteld en dat wordt aan de raad voorgelegd ter vaststelling.

Venlo	Het is in Venlo gebruikelijk dat het college de raad consulteert (raad kan wensen en bedenkingen uiten), omdat de bevoegdheid van 'vaststelling programma's' formeel bij het college ligt. Echter, in een enkel geval wil de raad zich het recht voorbehouden, om tóch zelf een programma vast te willen stellen, zoals het Mobiliteitsplan.
Amsterdam	Er zijn gebiedsgerichte en themagerichte omgevingsprogramma's. Onlangs is er een wensen en bedenkingenprocedure geweest ten aanzien van het programma windenergie en is daarnaast een delegatiebesluit genomen. Binnenkort zal het college een gebiedsgericht programma Nieuw West vaststellen dat ter informatie aan de raad wordt gezonden.
's-Hertogenbosch	Op dit moment zijn er geen (harde) afspraken gemaakt op bestuurlijk niveau, maar bestaat ambtelijk de indruk/overeenstemming dat dit in 's-Hertogenbosch vooralsnog niet tot grote problemen gaat leiden.
Amersfoort	Het start met een raadsinformatiebrief over de startnotitie, op verzoek vanuit raad kan dit geagendeerd worden in een raadscommissie. Afhankelijk van de inhoud van het programma vinden tussendoor informatieve sessies met de commissie plaats. Na de ter inzagelegging voor de stad (zienswijzeprocedure) is er een formele wensen en bedenkingenprocedure bij de raad met raadsvoorstel- en besluit. Op papier is ook geregeld dat als er nieuw beleid in zou staan dat de raad daarmee moet instemmen in het raadsbesluit (dit heeft tot op heden niet plaatsgevonden).
Alkmaar	Tijdens de transitieperiode wordt het gebruik van programma's beperkt tot het vaststellen van verplichte programma's. Hierin is de speelruimte voor B&W en raad beperkt: het gaat om programma's die door het Rijk (tot nu toe: het Actieprogramma Geluid) of de provincie (vooralsnog geen programma's) worden vastgesteld of op grond van de wet moeten worden vastgesteld. De raad wordt in die situaties geïnformeerd, maar heeft geen verdere rol, omdat de wetgever de procedure voor een verplicht programma wettelijk heeft vastgelegd. Voor vrijwillige programma's kan een andere taakverdeling worden afgesproken (al blijven B&W beslisbevoegd). Vanwege de hiervoor genoemde keuze, zijn hierover in Alkmaar vooralsnog geen afspraken gemaakt.

Dit overzicht is gemaakt op basis van een inventarisatie door de Dordtse griffie onder de griffies van andere 100.000+ gemeenten.